

התוכנית לניהול וישוב סיכסוכים

קורס חינוך לשלום - תשפ"ד, סמסטר א' 12-14

ד"ר אורנת לב-ער

ornat@lev-er.com

תקציר:

מאז ומעולם גרמו שונות וניגוד אינטרסים בין פרטים וקבוצות למתחים ומאבקים מקומיים וגלובליים. בקורס נעזר באמנות כשפה המעוררת ומאפשרת שיח בין צדדים שבקונפליקט. זוהי שפה ויזואלית וטקסטואלית העוסקת אמנם בתיעוד או בהתרעה על עוולות, אבל מזמינה גם לשיח על אמפטיה והבנת האחר. גישה זו רואה באמנות גורם מתווך בין עמדות, השקפות עולם ואידאולוגיות שונות. נראה באמנות כלי הקורא לתשומת לבו של הקהל כדי לשקף, לתעד ולהתריע אך גם להשתתף בתהליכים המציעים חשיבה מגשרת המחברת להלכה ולמעשה בין צדדים שבקונפליקט; נדון בכוחה של האמנות להשפיע על הרגש ועל הרציונל של פרטים וקבוצות; ננתח, נתבונן ונאזין לאמנות העוסקת בנושאים שבמחלוקת הקשורים להגירה, משפחה, גבולות, מגדר, דת ועוד. נברר האם יכולה אמנות לעזור בפתרון קונפליקטים בלי שתחשב ל'אמנות מטעם' ועד כמה אפקטיבית התוצאה. בכל שיעור יתקיים שיח ביקורתי באמצעות הצגה וניתוח של עבודות אמנות בסוגי מדיה מגוונים.

מושגים שבהם נעסוק לאורך הסמסטר:

התבוננות, הקשבה, תפיסת העצמי והאחר, סובלנות, שיח, הכלה, אמפטיה, שונות,

סוגי הקונפליקטים שנעסוק בהם:

הגירה, יחסים במשפחה, גוף, אמת ובדיה, אקלים וקיימות....

מבנה השיעורים:

- התנסות בטכניקת ה V.T.S אסטרטגיית חשיבה חזותית
- הצגה פרטנית של 'דמות האחר': מחקר קצר ופרטני על דמות מעולם התרבות במטרה להציע נקודת מבט לא צפויה על הדמות הנבחרת. נקודת מבט זו תבוא לידי ביטוי בע"פ בכיתה, בהצגת מודל – אובייקט שידגים את נקודת המבט השונה. (אין צורך בידע או יכולת אמנותית)
- דיון באמצעות מקרה בוחן מעולם האמנות והתרבות כטריגר לחשיבה ביקורתית ולדיון.

דרישות והרכב הציון:

- נוכחות והשתתפות פעילה
- השתתפות בסדנת ה VTS - תנאי להגשת מטלת סוף הקורס
- השתתפות בפרויקט דמות האחר - תנאי להגשת מטלת סוף הקורס
- נייר עמדה בהיקף של 1200 מלים - 100%

פירוט נושאי הקורס*

שיעור 1: מבוא לקורס והכרות ראשונית עם VTS - Visual .Thinking. Strategy ועם פרויקט דמות האחר

שיעור 2: כשאתה מקשיב עם עינייך מה אתה רואה ?

Cantrell, L (2017). (Chapter 5). *Marina Abramovich': Narrowing the Gap Between Artist and Viewer*. for the degree Master of Arts in Modern Art History, Theory, and Criticism. Azusa Pacific University, Azusa, California

שיעור 3: "זרים החוצה"?! + מניפסטו

דבש, מ. (2015). מחנות ריכוז אינטראקטיביים: פרקטיקות ביקורתיות בעבודה אנא אהבו את אוסטריה של האמן כריסטוף שלינגנוזיף. (מבוא 1-11), עבודה לשם קבלת תואר מוסמך למדעי הרוח והחברה, אוניברסיטת בן גוריון בנגב, באר שבע.

שיעור 4: אמנות ומשבר האקלים

שיעור 5: הצגות דמות האחר

שיעור 6: וריאציות מוזיקליות על קונפליקטים בניהול

שיעור 7: של מי הגוף הזה לעזאזל: אמנות הקונפליקט

קליין, ל. (2007). בין פתולוגיה לאסתטיקה: אמנות הגוף של אורלן. עבודה לשם קבלת תואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת תל אביב, תל אביב. פרק 3

שיעור 8: אמנות שיוצרת קונפליקטים מה האמת ומה הבדיה

דמיאן הירסט ואוצרות הספינה הטבועה

Parramon, R. (2017). Can art resolve conflicts, or does it live on them? Peace in Progress

שיעור 9: הצגות דמות האחר

שיעור 10: סדנת סיכום של VTS

שיעור 11 : על היכולת של תיאטרון לשמש כמדיום שמהווה שינוי : מפגש בכיתה עם כותבי המחזה 'סוסון ים' שזכה בפרס ב'פסטיבל כאן ועכשיו' בקאמרי 2022

טל פרמן : "לתיאטרון יכולת להפנות זרקור לפצעי החברה, בתקווה לערסל כאבים ולברוא מציאות מקבלת יותר... הפסטיבל הוא צעד חשוב לנורמליזציה על קהילה שלא מקבלת מספיק לגיטימציה מאיתנו כחברה"

• יתכנו שינויים בנושאי השיעורים

ביבליוגרפיה

החומרים יהיו במודל בהתאם לשיעורים

Cantrell, L (2017). (Chapter 5). *Marina Abramovich': Narrowing the Gap Between Artist and Viewer*. for the degree Master of Arts in Modern Art History, Theory, and Criticism. Azusa Pacific University, Azusa, California

Dzaja, N. (2008). *Love sickness: The Most Common Form of Heart Disease*. The University of Western Ontario Medical Journal, Vol.78:1 (2008).

Parramon, R. (2017). Can art resolve conflicts, or does it live on them? *Peace in Progress*

Parsons, S. "Public/Private Tensions in the Photography of Sally Mann". *History of Photography* 32(2) (June 2008):123-136

דבש, מ. (2015). מחנות ריכוז אינטראקטיביים : פרקטיקות ביקורתיות בעבודה אנא אהבו את אוסטריה של האמן כריסטוף שלינגנזיף. (מבוא 1-11), עבודה לשם קבלת תואר מוסמך למדעי הרוח והחברה, אוניברסיטת בן גוריון בנגב, באר שבע.

קליין, ל. (2007). בין פתולוגיה לאסתטיקה : אמנות הגוף של אורלן. עבודה לשם קבלת תואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת תל אביב, תל אביב. פרק 3